

**PODLASKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
DELEGATURA w ŁOMŻY
18-400 Łomża, ul. Nowa 2
tel./fax 86/216-34-08**

Ł.5144.2.2021.AZ

POZWOLENIE

Po rozpatrzeniu wniosku Ks. Dariusza Wiznera, proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Wojciecha BM w Szczepankowie, 18-411 Śniadowo, Szczepankowo 17, z dnia 24.09.2021 r. (data wpływu 29.09.2021 r.), uzupełnionego pismem z dnia 04.11.2021 r., w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich polegających na „konserwacji zabytków ruchomych z kościoła pw. św. Wojciecha Biskupa Męczennika: ołtarza głównego z obrazami i figurami świętych, ołtarza bocznego św. Anny (św. Stanisława) z obrazami i figurami świętych, ołtarza bocznego Matki Bożej (pierwotnie Różańcowego) z obrazami i figurami świętych, empory chórowej, 2 konfesjonałów, ambony, drzwi na ambonę oraz szafki na oleje”, działając na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735) oraz art. 6 ust. 2 lit a, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1 i ust. 3, art. 89 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710),

p o z w a l a m:

Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Wojciecha BM w Szczepankowie, 18-411 Śniadowo, Szczepankowo 17, na prowadzenie prac konserwatorskich, przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków – kościół par. pw. św. Wojciecha BM w Szczepankowie oraz przy zabytkach ruchomych stanowiących wystrój i wyposażenie kościoła par. pw. św. Św. Wojciecha BM w Szczepankowie – ołtarz główny pw. św. Wojciecha BM z obrazami i figurami świętych, ołtarz boczny pw. św. Anny (św. Stanisława) z obrazami i figurami świętych, ołtarz boczny pw. Matki Bożej (pierwotnie Różańcowego) z obrazami i figurami świętych, 2 konfesjonały, ambona.
przy spełnieniu następujących warunków, polegających na:

- 1/ obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi, albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 2/ obowiązku przekazania kierownikowi Delegatury w Łomży WUOZ w Białymstoku
- imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 1,
- dokumentów potwierdzających posiadanie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 1, o przejęciu przez tę osobę obowiązku kierowania pracami, albo samodzielnego ich wykonywania,
nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 1;
- 3/ zawiadomienia kierownika Delegatury w Łomży WUOZ o terminie rozpoczęcia i zakończenia prac konserwatorskich i badań konserwatorskich, przynajmniej 3 dni przed rozpoczęciem i do 7 dni po zakończeniu,
- 4/ niezwłocznego zawiadomienia kierownika Delegatury w Łomży WUOZ o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich i badań konserwatorskich, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytków,
- 5/ prowadzenia dokumentacji wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich i badań konserwatorskich oraz opracowania wyników, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazania jej kierownikowi Delegatury w Łomży WUOZ w Białymstoku w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia ww. prac i badań,
- 6/ opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich i badań konserwatorskich i przekazania tego opracowania kierownikowi Delegatury w Łomży WUOZ w Białymstoku w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia ww. prac i badań,
- 7/ dokonania odbioru końcowego wykonanych prac z udziałem kierownika Delegatury w Łomży WUOZ.

Zakres i sposób prowadzenia prac konserwatorskich: wykonanie konserwacji - ołtarza głównego pw. św. Wojciecha BM (tabernakulum, rzeźby: opat benedyktyński, św. Benedykt, św. Scholastyka, opat benedyktyński, anioł [2 szt.], Immaculata, św. papież, św. Kazimierz, św. biskup, św. kapłan i anioł na wolicie mały [2 szt.]; obrazy: św. Wojciech i Przemienienie Pańskie), ołtarza bocznego pw. św. Anny Samotrzcę (tron eucharystyczny, rzeźby: św. kapłan, św. NN, anioł [2 szt.], anioł na wolicie mały [2 szt.], anioł siedzący na konsoli [2 szt.]; obrazy: św. Anna Samotrzcę, św. B.M. Stanisław i św. Scholastyka), ołtarza bocznego pw. Matki Bożej (tron eucharystyczny, rzeźby: św. NN, św. pustelnik, anioł na wolicie duży [2 szt.], anioł na wolicie mały [2 szt.], anioł siedzący na konsoli [2 szt.]; obrazy: Matka Boża z Dzieciątkiem w koszulce, Najświętsze Serce Jezusa i Przemienienie Pańskie/Przemienienie Pana Jezusa na Górze Tabor), empory chórowej (filary i balustrada), dwóch konfesjonatów, ambony z rzeźbą Jana Ewangelisty, drzwi na ambonę oraz szafki na oleje, zgodnie z dokumentacją „Opracowanie konserwatorskie dotyczące historii. Badania na istnienie historycznych polichromii, monochromii pobiał na sklepieniu i ścianach. Opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich – kościół pw. św. Wojciecha Biskupa Męczennika w Szczepankowie”, opracowany przez zespół Gorek Restauro Sp. z o.o. Spółka komandytowa (Warszawa, 2019 r.), stanowiącym element niniejszego pozwolenia.

Postępowanie w sprawie niniejszego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione jeśli w trakcie wykonywania robót określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku (art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Termin ważności pozwolenia: 31.12.2026 r.

UZASADNIENIE

Ks. Dariusz Wizner, proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Wojciecha BM w Szczepankowie, 18-411 Śniadowo, Szczepankowo 17, wnioskiem z dnia 24.09.2021 r. (data wpływu: 29.09.2021 r.), uzupełnionego pismem z dnia 04.11.2021 r., wystąpił do Delegatury w Łomży Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich polegających na „konserwacji zabytków ruchomych z kościoła pw. św. Wojciecha Biskupa Męczennika: ołtarza głównego z obrazami i figurami świętych, ołtarza bocznego św. Anny (św. Stanisława) z obrazami i figurami świętych, empory chórowej, 2 konfesjonatów, ambony, drzwi na ambonę oraz szafki na oleje”. Do wniosku załączone zostały następujące dokumenty: „Opracowanie konserwatorskie dotyczące historii. Badania na istnienie historycznych polichromii, monochromii pobiał na sklepieniu i ścianach. Opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich – kościół pw. św. Wojciecha Biskupa Męczennika w Szczepankowie”, opracowany przez zespół Gorek Restauro Sp. z o.o. Spółka komandytowa (Warszawa, 2019 r.), dokumenty potwierdzające posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniające do występowania z wnioskiem o wydanie pozwolenia – uwierzytelniona kopia dekretu Biskupa Łomżyńskiego mianującego ks. Dariusza Wiznera na proboszcza parafii pw. św. Wojciecha BM w Szczepankowie i odpis księgi wieczystej oraz dowód uiszczenia opłaty skarbowej.

Z treści wniosku i załączonego ww. opracowania konserwatorskiego, zawierającego opis stanu zachowania poszczególnych obiektów, wnioski i założenia konserwatorskie oraz program postępowania konserwatorskiego, wynika, że: nastąpiła korozja mikrobiologiczna elementów ołtarzy (działalność drewnojadów), ołtarze pokryte miejscami grubą warstwą odpajającej się i kruszącej zaprawy klejowo-kredowej, obrazy straciły właściwy naciąg i naprężenie, przez co są mocno zdeformowane i pofalowane, obrazy pokryte warstwą brudu i kurzu oraz przebarwionym werniksem, widoczne spękania i odspojenia malatury, korozja srebra, m.in. z powodu wysokiej wilgotności i nieodpowiedniej wentylacji kościoła.

Program konserwatorski przewiduje m.in. demontaż ruchomych części ołtarza i transport do pracowni, rekonstrukcję brakujących ornamentów na podstawie archiwalnych fotografii i innych elementów w obrębie struktury ołtarzy, przywrócenie pierwotnego zamysłu artystycznego na antepedium, dogłębna impregnacja drewnianych elementów z dodatkiem środka biobójczego oraz zastosowaniem 3-miesięcznego okresu odparowywania rozpuszczalnika, wykonanie fotografii w światłach analitycznych, makroskan XRF oraz badanie przekrojów obiektów w celu określenia zasięgu przemalowań; próby z różnymi profesjonalnymi preparatami konserwatorskimi w celu wybrania optymalnego środka, zastosowanie uzupełnień konserwatorskich w miejscach, gdzie najlepiej zachowały się przemalowania złocień – rezygnacja z tworzenia nowych powłok, usunięcie produktów korozji metalu, likwidacja zagnieceń i wgniecień metalu, zabezpieczenie metalu przed dalszą korozją, znalezienie najwłaściwszej i nieniszczącej oryginału metody zdejmowania przemalowań, przywrócenie oryginalnej malatury balustrady chóru oraz gruntowna konserwacja żeliwnych filarów chóru, szafki na oleje i drzwi na ambonę.

Obowiązek uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie ww. prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich wynika z przepisów art. 36 ust. 1 pkt 1 i pkt 3

ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowiącego, że pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych oraz prowadzenie badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru. Wpis do rejestru zabytków stanowi prawną formę ochrony zabytków, której mowa w art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowi, że osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru jest zobowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami, albo ich samodzielne wykonywanie przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e. Tryb i sposób wydawania pozwoleń określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U z 2021 r. poz. 81 ze zm.).

W przedmiotowej sprawie zabytkiem, którego ochronę należy uwzględnić, prowadząc postępowanie w sprawie udzielenia pozwolenia, jest zabytek nieruchomy – kościół parafialny pw. Św. Wojciecha BM w Szczepankowie oraz zabytki ruchome stanowiące wystrój i wyposażenie kościoła parafialnego pw. św. Wojciecha BM w Szczepankowie.

Kościół parafialny pw. św. Wojciecha BM w Szczepankowie został wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku z dnia 05.02.1971 r., l. dz. KL.WKZ-680/1/71, po numerem rejestru 330. Z treści decyzji o wpisie do rejestru kościoła parafialnego pw. św. Wojciecha BM w Szczepankowie wynika, że przedmiotem wpisu jest kościół gotycki, wzniesiony w latach 1540-1550 przez benedyktynów, odbudowany w 1889 r., orientowany, z wieżą od zachodu wzniesioną na planie prostokąta, murowany z cegły, częściowo podpiwniczony. Bazylika 3-nawowa, 4-przęsłowa, z prostokątnym prezbiterium równym szerokości nawy głównej. Wnętrze kryte płaskim stropem. Wnętrze nawy głównej od zachodniej strony zamyka empora chórowa (chór muzyczny) zbudowany w XVIII w. odgródzony parapetem w formie pełnej drewnianej przegrody, o podziałach płycinowo-ramowych, zwieńczonej profilowanym gzymsem, wsparty na dwóch żeliwnych kolumnkach (2 poł. XIX w.). W filarze pierwszej arkady międzynawowej, pomiędzy nawą główną i nawą boczną północną (pierwsze przęsło od prezbiterium) znajdują się drzwi na ambonę, drewniane konstrukcji płycinowo-ramowej. W tylnej ścianie prezbiterium znajduje się metalowa szafka na oleje z okresu budowy datowana na 2 poł. XVI w., będąca pierwotnym wyposażeniem kościoła, ujęta w wojewódzkiej ewidencji zabytków ruchomych PWKZ. Empora chórowa, drzwi na ambonę oraz szafka na oleje stanowią integralny element historycznej architektury wnętrza i wyposażenia kościoła, i jako takie, w świetle przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, podlegają ochronie i opiece, bez względu na stan zachowania.

Zabytki ruchome stanowiące wystrój i wyposażenie kościoła parafialnego pw. Św. Wojciecha BM w Szczepankowie, w tym:

- ołtarz główny pw. św. Wojciecha BM – tabernakulum, rzeźby: opat benedyktyński, św. Benedykt, św. Scholastyka, opat benedyktyński, anioł [2 szt.], Immaculata, św. papież, św. Kazimierz, św. biskup, św. kapłan i anioł na wolicie mały [2 szt.]; obrazy: św. Wojciech i Przemienienie Pańskie [poz. 1-15];
- ołtarz boczny pw. św. Anny Samotrzeć – tron eucharystyczny, rzeźby: św. kapłan, św. NN, anioł [2 szt.], anioł na wolicie mały [2 szt.], anioł siedzący na konsoli [2 szt.]; obrazy: św. Anna Samotrzeć, św. B.M. Stanisław i św. Scholastyka [poz. 17-26];
- ołtarz boczny pw. Matki Bożej – tron eucharystyczny, rzeźby: Św. NN, św. pustelnik, anioł na wolicie duży [2 szt.], anioł na wolicie mały [2 szt.], anioł siedzący na konsoli [2 szt.]; obrazy: Matka Boża z Dzieciątkiem w koszulce, Najświętsze Serce Jezusa i Przemienienie Pańskie/Przemienienie Pana Jezusa na Górze Tabor [poz. 16, 27-34];
- ambona wraz z rzeźbą Jana Ewangelisty [poz. 50-51];
- konfesjonał [2 szt.], poz. 52;

zostały wpisane do rejestru zabytków ruchomych decyzją Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku z dnia 13.07.2012 r., l. dz. R.5140.3.8.2012.IM-J, pod numerem B-260.

W ocenie tut. organu ochrony zabytków planowane prace konserwatorskie służą poprawie stanu zachowania ww. zabytków, wyeksponowaniu ich indywidualnych wartości artystycznych i przywróceniu wnętrza kościoła historycznego, spójnego charakteru. W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Na decyzję niniejszą służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem delegatury w Łomży Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku, Łomża, ul. Nowa 2, w terminie 14 dni od daty doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec tutejszego organu. Z dniem doręczenia tut. organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z up. Podlaskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

Ireña Iwaniuk
p.o. Kierownika Delegatury

Otrzymują: Ks. Dariusz Wizner, proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Wojciecha BM w Szczepankowie
aa.

Zgodnie art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t. j. Dz.U. 2021 poz. 1923) pobrano opłatę skarbową z tytułu wydania pozwolenia.

Otrzymanie niniejszego pozwolenia nie zwalnia od obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę, albo zgłoszenia prac, wymaganego przez przepisy Prawa budowlanego.

Sprawę prowadzi: A. Zarzecka

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Administratorem podanych danych osobowych jest Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków, reprezentujący Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku, z siedzibą przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok, tel.: 85 74 12 332, e-mail: sekretariat@wuoz.bialystok.pl.

We wszelkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych możesz skontaktować się z naszym Inspektorem Ochrony Danych dostępnym pod adresem e-mail: iod@wuoz.bialystok.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych można odnaleźć na naszej stronie internetowej w zakładce RODO.